

2003-02-03

Handläggare: Leif Hejdenberg
Tfn: 08-508 09 326

Till
Norrmalms stadsdelsnämnd

Inrättande av ett drog- och brottsförebyggande råd inom stadsdelen Norrmalm

Förslag till beslut

Ett drog- och brottsförebyggande råd inrättas i enlighet med stadsdelsförvaltningens förslag.

Ylva Tengblad
stadsdelsdirektör

Yngve Lindström
avdelningschef

Sammanfattning

Stadsdelsnämnden beslöt 2001-06-20 att ett brottsförebyggande råd inrättas i stadsdelen Norrmalm. Stadsdelsförvaltningen föreslår att rådet inte enbart är inriktat på brottsförebyggande arbete utan även arbetar för att förebygga missbruk av droger. Målet med det lokala förebyggande arbetet är att öka invånarnas trygghet och livskvalitet.

Syftet med rådet är att utifrån situationen i stadsdelen organisera, initiera och följa upp det förebyggande arbetet så att effekterna av prioriterade åtgärder blir de bästa möjliga. I rådets uppdrag ingår bl.a. att inventera problem och resurser, göra problemanalyser, upprätta handlingsplaner samt svara för samordning, uppföljning och utvärdering.

Ärendets beredning

Detta tjänsteutlåtande har utarbetats inom barn- och ungdomsenheten i samråd med fritidsenheten, föräldraföreningar, representanter för två grundskolor samt med enheten för drog- och brottsprevention vid socialtjänstförvaltningen i Stockholm stad. Underhandskontakter har även tagits med bl.a. polisen, Brottsförebyggande rådet, andra lokala brottsförebyggande råd, landstinget, SISAB, Svenska Bostäder och Svensk Handel Stockholm.

Bakgrund

I syfte att förstärka och utveckla det brottsförebyggande arbetet presenterade regeringen 1996 ett nationellt brottsförebyggande program "Allas vårt ansvar". Många av landets kommuner har inrättat lokala brottsförebyggande råd och sammanlagt har idag över 200 kommuner någon form av brottsförebyggande råd. I många fall har det drogförebyggande arbetet integrerats under samma råd.

Befintliga lokala råd arbetar något olika beroende på inriktning och prioriteringar. Alla har dock gemensamt att de utgör centrala organ där flera aktörer är representerade. Flertalet stadsdelsnämnder i Stockholm har inrättat någon form av brottsförebyggande råd och flera av dessa råd verkar även för drogförebyggande insatser. Sett ur ett helhetsperspektiv ligger drog- och brottsförebyggande arbete i allas intresse.

Grundtanken med ett drog och brottsförebyggande råd är att skapa ett ökat engagemang och utveckla det förebyggande arbetet mot gemensamma mål på kort och lång sikt. Rådet har som uppgift att organisera, styra och följa upp det lokala förebyggande arbetet genom arbetsgrupperna. Preventiva åtgärder av olika organisationer och myndigheter som riktar sig till samma målgrupp eller geografiska område får större effekt om arbetet bygger på gemensamma kartläggningar och målsättningar.

Samverkan mellan professionella och frivilliga aktörer är också av stor betydelse. Socialtjänst, polis, hälso- och sjukvården, ideella föreningar, skolor, fritids- och idrottsverksamheter, föräldragrupper, församlingar och samfund, lokala näringsliv, m.fl., är alla aktörer i det förebyggande arbetet.

De lokala drog- och brottsförebyggande råden kan ha till uppgift att:

- Inventera problemområden och resurser.
- Anta ett övergripande och långsiktigt drog- och brottsförebyggande program och upprätta konkreta handlingsplaner.
- Initiera och stödja drog- och brottsförebyggande projekt.
- Förmedla information och ansvara för samordning av olika åtgärder.

- Följa upp och utvärdera.

Planerad verksamhet och utformning

Målet för det lokala förebyggande arbetet är att öka invånarnas trygghet och livskvalitet. Syftet med rådet är att utifrån situationen i stadsdelen organisera, initiera och följa upp det förebyggande arbetet genom arbetsgrupperna så att effekterna av prioriterade åtgärder blir de bästa möjliga. Rådet skall verka för att stödja medborgerliga initiativ och ta till vara de enskilda individernas intresse av att medverka i det förebyggande arbetet.

Beskrivning av förebyggande arbete generellt

Förebyggande arbete syftar till att förhindra en oönskad utveckling. Vad gäller drog- och brottsprevention är det lämpligt att samorda resurser och insatser eftersom brottsbeteende samvarierar med missbruk av droger. Inom drog- och brottsprevention används begrepp som *social prevention*, vilket sker långsiktigt och bygger på välfärdsarbete och hälsofrämjande insatser, och *situationell prevention* som bl.a. innebär att minska antalet situationer som inbjuder till att brott begås, öka riskerna för upptäckt, försvåra att brott begås, minska tillfällena för social friktion. *Primär- och sekundär prevention* är förebyggande insatser utformade efter målgrupp: Hela befolkningen respektive högriskgrupper.

Förebyggande arbete vinner på att ta stöd av svensk och internationell forskning och att inkludera och utveckla *hälsofrämjande insatser*. *Situationell prevention* kan påvisa snabba effekter medan *social prevention* som regel kräver långsiktig planering och omsorg. Det är därför viktigt att arbeta både utifrån det korta och långa perspektivet.

Utformning av arbetsgrupper

Ett av rådets uppgifter är att verka genom befintliga verksamheter och grupper och att bilda nya arbetsgrupper som genomför de förebyggande insatserna. De som redan idag aktivt arbetar förebyggande rekommenderas att ha en koppling till rådet. Sådana exempel är *City i samverkan*, *Citypolisens krogkommission*, *resursgruppen för kvinnofridsfrågor*, *skolornas nätverk Vasa Real*, *Rödabergs- och Matteusgrupperna*, m.fl.

Arbetsgrupper och projekt kan bygga på målgrupp eller brottstyp. Rådet bildar dessa med hjälp av information och kompetens (*forskningsstudier, kartering, trygghetsundersökningar, intervjuer, mm.*) och gjorda prioriteringar. Grupperna föreslår arbetssätt, konkreta lång- och kortsiktiga mål, behov av handledning, former för uppföljning och utvärdering, m.m. Rådet styr genom att fatta beslut, initiera och följa upp.

Ansvarsområden som stöd till rådet

Rådet kan skapa olika ansvarsområden som fördelas till arbetsgrupperna eller representer i rådet. Dessa områden kan vara forskning och utbildning, budget, stöd och uppföljning av arbetsgruppernas arbete, media- och webbansvar, m.m.

Problem- och högriskområden

Kännedom om lokala problem- och högriskområden innebär möjligheter att bilda lämpliga förebyggande projekt som dock måste vägas mot möjligheterna att åstadkomma en verklig förändring. Det kan vara att *minska nyrekrytering till kriminellt beteende och drogmissbruk, speciella insatser för unga brottsoffer, minska tillfällesbrottslighet*, m.m.

Förslag till rådets utformning

Stadsdelsnämndens ordförande,
stadsdelsdirektören,
avdelningscheferna för barn och ungdom samt stadsmiljö- och planering,
chef för fritidsenheten/ordförande för en lokal förening,
närpolischeferna i Klara och Vasastan,
representant för åklagarmyndigheten i Stockholm,
representant för sjukvårdsområdet NSSO,
ordförande från lokal föräldraförening,
ordförande för företagarförening/Svensk Handel,
chef för Svenska Bostäders lokalavdelning.

Ledamöterna väljer ordförande. Det är att rekommendera att de ledamöterna som väljs har ett personligt intresse och engagemang för arbetet. Erfarenheterna visar dessutom att arbetet är mer effektivt om de personer som väljs till rådet har ett mandat att fatta beslut för sin huvudmans räkning. (Se "Lokalt brottsförebyggande arbete, idéskrift 1", BRÅ, år 1999).

Rådets möten och dagordning

Fast dagordning med avvikelser utifrån aktuella frågor. Det är lämpligt med mellan fyra och sex rådsmöten per år med fasta kalendertider, t.ex. första vardagen i september, oktober, december, februari, april och juni.

Dialogen med medborgare och aktörer

Förebyggande arbete kräver delaktighet och samarbete med medborgarna och de olika aktörerna. Det är av speciellt värde att rådet initierar mötestillfällen för ungdoms- och föräldragrupper. Det är dessutom betydelsefullt att rådets och arbetsgruppernas verksamheter görs kända på olika sätt, via lokalpress, internet, mm.

Information om förebyggande insatser och utvärderingar behöver finnas tillgängliga. Detta ger mervärde för både medborgare och aktörer och kan i sig ge positiva effekter på lång sikt.

Förvaltningens förslag

Stadsdelsförvaltningen föreslår att ett drog- och brottsförebyggande råd inrättas i enlighet med ovanstående.

Bilagor

1. Norrmalms barnchecklista